

Javaslat

A helyi önkormányzatról szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye, 129/07. és 83/2014. – második törvény), a foglalkoztatásról és a munkanélküliségi biztosításról szóló törvény 60. szakasz 1. bekezdése (Az SZK Hiv. Közlönye, 36/09., 88/10. és 38/15. sz.) és Magyarkanizsa község alapszabálya 47. szakasza (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 4/14. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg és 8/14. sz.) alapján a Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület 2016. _____-én tartott ülésén meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T O T

a 2016. évi községi helyi foglalkoztatási cselekvési terv elfogadásáról

I.

A képviselő-testület elfogadja a 2016. évi magyarkanizsai községi helyi foglalkoztatási cselekvési tervet.

II.

Ezt a határozatot közzé kell tenni Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapjában.

Szerb Köztársaság
Vajdaság Autonóm Tartomány
Magyarkanizsa község
Magyarkanizsa Község Képviselő-testülete
Szám: 02-___/2016-1/B
Kelt: 2016. _____-én
M a g y a r k a n i z s a

Lackó Róbert,
a Községi Képviselő-testület elnöke

Indokolás

Előterjesztő: Magyarkanizsai Községi Tanács és a helyi foglalkoztatási tanács

Jogalap: A helyi önkormányzatról szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye, 129/07. és 83/2014. második törvény), a foglalkoztatásról és a munkanélküliségi biztosításról szóló törvény 60. szakasz 1. bekezdése (Az SZK Hiv. Közlönye, 36/09., 88/10. és 38/15. sz.), Magyarkanizsa község alapszabálya (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 4/14. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg és 8/14. sz.)

Indok: A 2016. évi magyarkanizsai községi helyi foglalkoztatási cselekvési terv (a továbbiakban: cselekvési terv) meghatározza a 2016. évi foglalkoztatáspolitikai céljait és prioritásait, megállapítja azokat a megvalósítandó programokat és intézkedéseket, amelyeknek célja a foglalkoztatottság növeléséhez Magyarkanizsa községben szükséges feltételek megteremtése. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálattal (NFSZ), intézményekkel és más szereplőkkel együttműködve dolgozta ki. A terv a község területén uralkodó helyzet elemzésén kívül meghatározza a tevékeny foglalkoztatáspolitikai céljait és a munkanélküliek munkába állításának ösztönzőit.

A terv a célokon kívül megállapítja a terv megvalósításához szükséges programokat és intézkedéseket is. Újdonságnak számítanak a tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedéseibe való bekapcsolásban elsőbbséget élvező munkanélkülieknek szánt szolgáltatáscsomagok: a munkaerő-főlétszám, a fiataloknak (15–30 éveseknek), a képzettség nélkülieknek, alacsony képzettségűeknek és huzamos ideje munkanélkülieknek, a fogyatékkal élőknek szánt szolgáltatáscsomag.

A cselekvési terv megvalósításának partnere tekintetében újdonság, hogy megszűnik a 2005-ben alapított Magyarkanizsai Községi Gazdaságfejlesztési Alap, és Gazdaság- és Vallalkozásfejlesztési Költségvetési Pénzalap jön létre.

A terv az összes foglalkoztatási programra 6.606.000 dinárt szán, részletesen: a 2016. évi közfoglalkoztatási programra 5.411.000 dinárt, a 2016. évi szakmai gyakorlat programjára 835.000 dinárt, az önfoglalkoztatási programra pedig 360.000 dinárt.

A 2016. évi helyi foglalkoztatási cselekvési terv megvalósítására elbírányszott összeg 6.606.000,00 dinár. A 2016. évi községi költségvetés terve szerint a helyi önkormányzat önerő címén 4.920.000,00 dinárról gondoskodik, ami a teljes pénzügyi keretnek 74%-a, ezt kell még magasabb hatalmi szintek (minisztériumok, tartomány) pályázataiból 1.686.000 dinárral kiegészíteni.

Végrehajtja és határidő: Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület – 31. ülés

A teljesítéshez szükséges pénzeszközök forrása: A teljesítéséhez szükséges pénzeszközöket a költségvetési rendelet állapítja meg.

MAGYARKANIZSA KÖZSÉG 2016. ÉVI HELYI FOGLALKOZTATÁSI CSELEKVÉSI TERVE

1. BEVEZETŐ

Magyarkanizsa község helyi foglalkoztatási cselekvési terve (a továbbiakban: cselekvési terv) az aktív foglalkoztatáspolitikai 2016. évi végrehajtásának alapvető eszköze. A cselekvési terv meghatározza a foglalkoztatáspolitikai céljait és prioritásait Magyarkanizsa községben, valamint kijelöli azokat a programokat és intézkedéseket, amelyek végrehajtása nélkül nem érhetők el a kitűzött célok, és nem válik lehetővé a foglalkoztatás fenntartható növekedése.

A 2016. évi cselekvési terv kidolgozásakor figyelembe vettük a 2011–2020. évi nemzeti foglalkoztatási stratégia (Az SZK Hivatalos Közlönye, 37/11. sz.) céljait, prioritásait és irányelveit, a 2016. évi nemzeti foglalkoztatási cselekvési tervet (Az SZK Hivatalos Közlönye, 82/15. sz.), valamint a 2011–2020. évi magyarkanizsai községi fejlesztési stratégiát és a magyarkanizsai önkormányzat egyéb fejlesztési okmányait.

A cselekvési terv és az előirányzott prioritások és intézkedések végrehajtása tevékeny részvételt és együttműködést kíván meg Magyarkanizsa község területén minden mérvadó intézménytől és szociális partnertől.

1.1. A foglalkoztatáspolitikai prioritásai, a tevékeny foglalkoztatáspolitikának a 2016. évi nemzeti foglalkoztatáspolitikai cselekvési tervben kijelölt programjai és intézkedései

A most zajló reformfolyamatokat és a Szerb Köztársaságban fölmerülő egyéb kihívásokat és irányelveket méltányolva, 2016-ban a foglalkoztatáspolitikai prioritásai a következők lesznek:

1. a munkaerő-piaci feltételek javítása és a munkaerő-piaci intézmények fejlesztése
2. a foglalkoztatás, a nehezebben munkát találók a munkaerő-piacra való bevonásának ösztönzése, a térségi és helyi foglalkoztatáspolitikai támogatása
3. a munkaerő minőségének előmozdítása és a humántőkébe való befektetés.

A 2016. évi foglalkoztatás ösztönzése érdekében megvalósítandó tevékeny foglalkoztatáspolitikai programok és intézkedések a következők:

1) Közvetítés a munkát keresők foglalkoztatásában (a munkaerő-piaci kínálat és kereslet összekapcsolása, a tevékeny álláskeresőkhöz nyújtott támogatás a megállapított igényekkel és az egyeztetett egyéni foglalkoztatási tervvel összhangban tanácsadás, aktív munkát keresésre való felkészítés, munkaerőbörze stb.);

2) Pályaválasztási és karriertervezési tanácsadás (pszichológiai tanácsadás és szakképzési igények felmérése, önhatékonysági tréning, a munkahely-elvesztés okozta stressz leküzdését célzó műhely, pályaválasztási vásárok szervezése stb.);

3) A nehezebben elhelyezkedők kategóriájába tartozó munkanélküliek

A nehezebben munkát találó munkanélkülieket (30 év alatti fiatalok, 50 évnél idősebbek, munkaerő-fülszeregek, romák, fogyatékkal élők, szociálisan segélyezett keresőképesek) foglalkoztató magánszektorbeli munkáltatók újonnan létesülő munkahelyek után részesülhetnek támogatásban. A támogatás egyszeri összegben a munkáltató számlájára érkezik, a támogatás végső címzettje azonban az a munkanélküli, aki ezzel az intézkedéssel jut munkához. A támogatás mértéke a helyi önkormányzati egység fejlettségi fokától függ. Tételesen: a negyedik fejlettségi csoportba tartozók (a köztársasági átlag 60%-a alatti fejlettségűek): kedvezményezettenként 250.000 dinár, a harmadik fejlettségi csoportba tartozók (a köztársasági átlag 60–80%-a közötti fejlettségűek): kedvezményezettenként 200.000 dinár, második fejlettségi csoportba tartozók (a köztársasági átlag 80–100%-a közötti fejlettségűek) és a többi helyi önkormányzati egység: kedvezményezettenként 150.000,00 dinár támogatásra jogosult.

Fogyatékkal élők és szociálisan segélyezett keresőképesek esetében ezek a támogatási összegek 20%-kal emelkednek.

4. Az önfoglalkoztatás támogatása

Az önfoglalkoztatás támogatása szaksegítség, vállalkozásügyi képzést és foglalkoztatási támogatást jelent. Támogatás 180.000 dináros egyszeri összegben munkanélkülinek ítélt meg

üzletnyitáshoz vagy gazdasági társaság működtetéséhez, illetve fogyatékkal élő önfoglalkoztatása esetén 200.000 dinár összegben.

Pénzbeli térítést igénybe vevő számára önfoglalkoztatásra egyszeri összegben fizethető ki pénzbeli támogatás.

5. Kiegészítő oktatás és pótképzés

A munkaerő minőségének javítása, az emberi tőkébe való befektetés kiegészítő oktatás és pótképzés révén munkanélküliek, illetve olyan foglalkoztatottak számára, akiknek munkájára a munkáltató már nem tart igényt, azonban nem lehet biztosítani megfelelő foglalkoztatást számára: megteremteni a lehetőséget, hogy elméleti és gyakorlati képzés útján új tudásra és készségekre tegyen szert.

6. Pénzbeli térítésben részesülők foglalkoztatásának ösztönzése

Ha a munkanélküli a jogosultság elismerésétől számítva legalább három hónapon át munkanélküli-segélyben részesül, majd határozatlan idejű munkaviszonyt létesít, akkor egyszeri kifizetésként megkapja annak a teljes összegű munkanélküli-segélynek a 30%-át (leszámítva a kötelező társadalombiztosítási járulékot), amelyet a munkanélküli-segélyhez való jogosultság leteltéig hátralevő időre kaphatott volna kézhez.

7. A pénzbeli segélyezettek munkába állásának ösztönzése

Az intézkedés célja az, hogy a munka- és társadalmi környezetbe való beilleszkedés ösztönzése érdekében aktivizálja azokat a munkaközvetítői nyilvántartásba bejelentkezett munkanélkülieket, akik pénzbeli szociális segélyben részesülnek. Az intézkedéssel 12 hónapon át havi szinten 15.000,00 dinár összegben részbért kapnak a kedvezményezettek.

A magánszektorbeli munkáltató az intézkedés befejeztét követő 6 hónapig még köteles az adott személyt munkaviszonyban tartani.

8. Közfoglalkoztatás

A 2016. évi közfoglalkoztatás célja mindenekelőtt a nehezebben elhelyezkedő és szociálisan rászoruló munkanélküliek munkába állítása, a munkaképességük megőrzése és előmozdítása, valamint bizonyos társadalmi érdekek érvényesítése (szociális, emberbaráti tevékenység, közműkarbantartás és -felújítás, környezet- és természetfenntartás és -védelem).

A szabványos közmunka-finanszírozási modellen kívül egy olyan modell is kidolgozás alatt van, amelynek keretében a foglalkoztatási szolgálat végzi el a közfoglalkoztatottak kiválogatásának folyamatát, és fedezi a közmunka lebonyolításába bevont munkanélküliek bérköltségeinek megtérítését, a többi költséget pedig a köztársaság, a tartomány vagy a helyi önkormányzat állja.

9. Fogyatékkal élőket érintő tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedések: a fogyatékkal élők foglalkoztatottsági szintjének emelését szolgálják az érintettek társadalmi beilleszkedése céljából.

A fogyatékkal élő munkanélküliek foglalkoztatásának ösztönzésére irányuló intézkedések a fogyatékkal élők szakmai rehabilitációjáról és foglalkoztatásáról szóló törvénnyel összhangban a következők:

1. Munkatapasztalat nélküli fogyatékkal élők munkabérének támogatása

A munkatapasztalat nélküli fogyatékkal élő határozatlan időre foglalkoztató munkáltató az adott munkavállaló munkabérének támogatására 12 hónap időtartamban a munkabér minimálbérig terjedő összes költségének és a vele együtt járó járulékoknak a 75%-át fedező támogatásra jogosult.

2. A munkahelynek a fogyatékkal élő foglalkoztatásához történő hozzáigazításával kapcsolatos költségek megtérítése

A fogyatékkal élő határozatlan időre foglalkoztató munkáltató a munkahely hozzáigazításával kapcsolatos költségek megtérítésében részesülhet.

10. A helyi cselekvési tervekben foglalt helyi foglalkoztatáspolitikai programok vagy intézkedések szerb köztársasági költségvetésből való résztámogatása

A helyi önkormányzat részéről 2016. február 29-éig benyújtott kérelem alapján résztámogatás szerezhető a közfoglalkoztatási, szakmai gyakorlati ismeretek megszerzésére irányuló programokra, nehezebben munkát találók kategóriájába tartozó munkanélküliek foglalkoztatására.

11. Szolgáltatáscsomagok a tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedésekbe való bevonásban elsőbbséget élvező munkanélküliek részére: munkaerő-főlötslegeknek szánt szolgáltatáscsomag, fiataloknak szánt szolgáltatáscsomag, képzetleneknek, alacsonyan képzetteknek és huzamos ideje munka nélkülieknek szánt szolgáltatáscsomag, fogyatékkal élőknek szánt szolgáltatáscsomag.

12. Részvétel a nemzeti szintű stratégiák és azokat kísérő cselekvési tervek valóra váltásában.

1.2. Makrogazdasági üzleti környezet

Makrogazdasági szinten 2014-ben a bruttó hazai termék reálértéken 1,8%-kal csökkent, és a tendencia 2015 első negyedévében is folytatódott, amikor is a bruttó hazai termék már 1,9%-os visszaesést mutatott, ami a szolgáltató – mindenekelőtt az állami – szektor szűkítésének eredménye. Év végére 0,5%-os növekedést becsülnek. A következő három évre kivetített GDP-reálértéki 7,7%-os halmozott növekedési ráta a belföldi kereslet föltételezett növekedésén, a beruházási tevékenység megizmosodásán és a lakossági életszínvonal-emelkedésén alapul.

A 2014. évi folyó fizetési mérleg hiánya (a GDP a 6,0%-a) némileg csökkent 2013-hoz képest. 2015 első négy hónapjában a Szerb Köztársaság költségvetési hiánya 19,3 milliárd dinár volt. A statisztikai mutatók tanúsága szerint a 2015. január-októberi ipari termelés 2014 azonos időszakához képest 7,6%-kal nagyobb, ami különösen az energetikában és bányászatban tapasztalható termelésnövekedésnek köszönhető.

2015. január-októberében az export országos szinten 12%-kal, az import 9%-kal nőtt.

2015. április végén az államadósság 24,0 milliárd euró, azaz a GDP 72,3%-a. Az adósság növekedésére kihatott a dollár euróhoz viszonyított erősödése. Az államadósság növekedési ütemére való tekintettel az adópolitika a következő három évben adósságcsökkentő intézkedések keresztülvitelére, a szürkegazdaság elleni küzdelemre és a közbevételek beszedési hatékonyságának növelésére fogja helyezni a hangsúlyt, valamint a közszférában, különösen a közzállalatokban tervbe vett reformokra.

1.3. A helyi demográfiai és gazdasági helyzet vázlatos ismertetése

a) Magyarkanizsa község demográfiai jellemzői

A község területén megfigyelhető demográfiai folyamatok nem biztosítják a munkaerő fenntartható fejlődését, így nem nevezhetők kedvezőnek a gazdasági-demográfiai kilátások.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a lakosság száma az előző népszámláláshoz képest 9%-kal csökkent.

Az ezer lakosra vetített természetes szaporulat -8,8%. Évente átlagosan 190–200-zal magasabb az elhalálozottak, mint az élve születettek száma.

A negatív természetes szaporulat mellett a község korszerkezetét jelentősen befolyásolják az egyre fokozódó népmozgalmi folyamatok, a 90-es évektől megfigyelhető elköltözés, különösen a fiataloké. A lakosság átlagéletkora 42,4 év (2011).

A nők várható életkora 76,26 év, a férfiaké 69,61 év, az átlag 71,22 év. A háztartásban élő tagok átlagléttszáma 2,5.

A lakosság korszerkezetében a gyermekek és fiatalok (0–17 év) 17%-ot képviselnek, a 18–64 évesek 64%-ot, a 65 évnél idősebbek 19%-ot.

A legutóbbi népszámlálás adatai szerint a lakosság korszerkezetében 14 év alatti gyermekek 14,13%-ot, a 29 évnél fiatalabbak 18,35%-ot, a középkorúak 49 éves korig 27,10%-ot az 50 évnél idősebbek pedig 40,42%-ot tesznek ki.

Nemi összetétel tekintetében a lakosság 49%-át alkotják a férfiak és 51%-át a nők.

A lakosság iskolázottsági mutatói kifejezetten kedvezőtlenek. A főiskolai és egyetemi végzettséggel rendelkezők a lakosság 5%-át képviselik, a középfokú végzettségűek 35%-ot, az alapfokú végzettséggel rendelkezők pedig 31%-ot. A lakosság 27%-a nem végzett teljes általános iskolát, 2%-a pedig semmilyen iskolai végzettséggel nem rendelkezik.

A lakosságszám csökkenése, amihez társul még a népesség elöregedése is, egyre nagyobb kihívás az egészségügyi és a szociális ellátórendszer számára.

b) Gazdasági folyamatok

A világméretű recesszió és a makrogazdasági környezet negatív fejleményei erőteljesen nyomot hagynak a Magyarkanizsa községben zajló gazdasági folyamatokon is.

Noha az önkormányzat olyan élenjáró ipari tevékenységei is, mint a cserép, csempe, vízszigetelő anyagok gyártása, a feldolgozóipar, számos üzleti nehézséggel kénytelenek szembenézni, szilárd piaci pozíciójukat mégis sikerült tartaniuk.

Arucserét illetően 2015. január–szeptemberében az önkormányzatban működő gazdasági szereplők 32,5 dollár értékben exportáltak, az import pedig 23,9 millió dollár volt. A Potisje-Tondach Rt. az eddigiekhez hasonlóan továbbra is a térség 10 legnagyobb exportőre közt van.

A községben működő gazdasági szereplők száma pang (2015 végén 372 itteni székhelyű vállalkozó és 220 vállalat), ami egyenes következménye a kereslet és a lakossági vásárlóerő megcsappanásának, a pénzhiánynak, a pénzhez jutás nehézségeinek.

2015. január-októberében az egy alkalmazottra eső átlagbér 55.503 dinár volt a községben, ami az előző év azonos időszakához képest 1,9%-kal alacsonyabb. Adók és járulékok nélkül ugyanebben az időszakban az átlagbér 40.104 dinár.

A 2016. évi községi költségvetés 15 millió dinár keretösszeget szán gazdaságfejlesztésre, hogy javítsa az üzleti légkört, támogassa a kis és közepes vállalkozásokat, valamint a mezőgazdasági termelőket.

A mezőgazdasági termelés minőségi nyersanyagbázist biztosít az élelmiszer-feldolgozó iparnak, különösen a fűszerpaprika-gyártás kapacitásainak.

A kisbirtokos gazdáknak és a mezőgazdasághoz kapcsolódó munkavállalóknak rendkívül kevés esélyük van arra, hogy a mezőgazdasági tevékenységből biztosítsák megélhetésüket. Különösen sújtja őket az állattenyésztés és a tejtermelés területén, valamint a gabonafélék és ipari növények termesztésében tapasztalható árránytalanság. Azt, hogy a mezőgazdaságban milyen súlyos a helyzet, csalhatatlanul bizonyítja az adat, hogy az utóbbi évek során ebben a térségben folyamatosan csökken a vetésterület, az átlaghozamok pedig még annál is jobban. 2015-ben a hozamok az aszály miatt 20–60%-kal csökkentek. E nehézségek mellett az alacsonyabban fekvő területeken a 2014. évi csapadékbőség okozta belvizek miatt késett a tavaszi vetés. A hiányosságokról árulkodik az is, hogy csökkentek a jó minőségű alapanyagokba, védőszerekbe és agrotechnikába való befektetések.

Az állattenyésztésben észlelhető kedvezőtlen tendencia tovább folytatódik, egyrészt a hústermékek behozatalának liberalizálása, másrészt a hazai termékek minőségi szabványa által támasztott követelmények és a támogatások további csökkenése következtében. Mindezek a kedvezőtlen folyamatok az állatállomány végtelen megcsappanását idézték elő.

A Községi Költségvetési Mezőgazdaság-fejlesztési Alap 2015. évi programja juhtenyésztők törzsállományába való befektetéseket támogat, a szarvasmarha-tenyésztésben a minőségi szaporítóanyaghoz, a tejminőség-vizsgáló berendezések vásárlásához, a szántóföldi növénytermesztés és a zöldségtermesztés felszerelésének megújításához stb. nyújt résztámogatást.

Az idegenforgalom támasza elsősorban a gyógyfürdői kapacitás, amely százéves hagyomány alapján a víz gyógyhatását a reumás betegségek kúrálásában és utókezelésben hasznosítja. A Banja Kanjiža Rehabilitációs Szakkórház, valamint a Lupus és az Aquapanon szállók adják a legjelentősebb szálláshelyeket. A 2015-ben teljesült vendégéjszakák száma a népszerűsítő-tevékenység fokozásának hála ütemesebb emelkedést mutat.

A szolgáltatászektor, leginkább a fuvarozás és nagykereskedelem évről évre javuló eredményeket ér el, és a legjobb kilátásokat mondhatja magáénak Magyarkanizsa község gazdaságában

1.4. A községi tevékeny foglalkoztatáspolitikai végrehajtásában szerepet kapó partnerek

A foglalkoztatás szempontjából legjelentősebb intézmény a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ), amelynek fiókhálózata minden helyi önkormányzatra kiterjed. A magyarkanizsai kirendeltség a nagykikindai fiókhálózat által gyakorolja tevékenységét: a munkavállalási lehetőségekkel és feltételekkel, a munkanélküliségi biztosítással kapcsolatos tájékoztatást, továbbképzés, szakmai fölkeszítés szervezését stb.

Helyi szinten az NFSZ legfontosabb partnere a 2008. 07. 30-ától a munkerő-piaci tendenciákat tevékenyen figyelemmel kísérő és elemző helyi foglalkoztatási tanács. (A hat tagból álló tanács összetétele legutóbb 2014. 10. 31-én változott.)

Működése során a tanács előterjeszti az éves foglalkoztatási cselekvési terveket, lebonyolítja az NFSZ és az önkormányzat közös foglalkoztatási programjait, figyelemmel kíséri az állásbörzékét, tanácsadó segítséget nyújt a közfoglalkoztatási projektumok lebonyolításához stb.

A Magyarokanizsai Községi Képviselő-testület részéről a Magyarokanizsai Községi Költségvetési Gazdaság- és Vállalkozás-fejlesztési Pénzalap létrehozásáról hozott határozat megszüntette a 2005-ben létrehozott Magyarokanizsai Községi Gazdaság-fejlesztési Alapot mint a helyi foglalkoztatási cselekvési terv megvalósításának egyik résztvevőjét, miáltal a helyi foglalkoztatási tanács jelentősége megnőtt.

2. A KÖZSÉGI MUNKAERŐPIAC ÁLLAPOTA

1. Általános jellemzők, a foglalkoztatottság és a munkanélküliség alakulása

A rendszerváltás időszakában Magyarokanizsa község gazdasági szerkezete nagymértékben átalakult, minek következtében jelentősen csökkent a foglalkoztatottság.

A vállalatok magánosításának és szerkezetváltásának folyamata a végső szakaszba érkezett, és 2015-ben, de legkésőbb 2016-ban ez a folyamat befejeződik, így az állami és társadalmi vállalatok jogállása is megoldódik.

A munkahelyek elvesztése leginkább az idősebb munkavállalókat (a 45 év fölöttieket) sújtja.

A fiatalok (15–24 évesek) körében is nagy a foglalkoztatottsági ráta csökkenése. Ezt a korcsoportot a fölmondások és határozott időre kötött szerződésük meghosszabbításának lehetetlensége, valamint a fiatalok számára megfelelő újfajta munkakörök fokozatos csökkenése sújtja. Ugyanakkor e korcsoport körében mégis csökkent a munkanélküliség, ami arra vall, hogy válságidőszakban a fiatalok inkább választják a munkakeresés alternatívájaként a tanulmányok folytatását, illetve hogy tanulmányaik befejezése után tömegesen hagyják el az országot, hogy az európai piacokon találjanak jobb megélhetést.

Az önkormányzati munkaerőpiac általános jellemzői továbbra is: a munkaerő kínálati és keresleti oldala között nincs összhang, nagy a huzamosabb ideje munka nélkül levők aránya, kedvezőtlen a munkanélküliek kor és képzettség szerinti szerkezete, magas a fiatal munkanélküliek aránya, mind az alkalmazásban levők, mind a munkanélküliek szaktudása és készségei elavultak, nagy a nehezebben foglalkoztatható munkanélküliek száma, és sokan keresnek boldogulást a szürkegazdaságban.

Az előző évhez képest 2015-ben a foglalkoztatottak száma 2,05%-kal csökkent, de ugyanakkor csökkent a munkanélküliek száma is. Ez egyrészt annak tulajdonítható, hogy fokozódott a lakosság munkahelykeresése, másrészt viszont arról árulkodik, hogy csökkent a munkahelyek száma, és a munkaerő elhagyja a mi munkaerőpiacunkat.

A foglalkoztatottak körében a nők aránya 40,35%.

A gazdasági és a községi munkavállalók 83,10%-át alkalmazza, a vállalkozásokban 16,89% talált munkát, ami az előző évhez képest csökkenést jelent. Legtöbbször a feldolgozóiparban dolgoznak (25,6%), utána a kereskedelemben (8,5%) és a mezőgazdaságban (3,7%).

A foglalkoztatottság szektoronkénti összehasonlító elemzése

	2011.	2012.	2013.	2014.
A. Gazdasági társaságok	3.949	3.928	3.829	3.762
- mezőgazdaság	200	189	171	167
- feldolgozóipar	1161	1.171	1.173	1.161
- energia- és víztermelés	68	68	71	63
- építőipar	309	320	298	275
- kereskedelem és javítás	456	460	421	384
- szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	7	7	6	65
- közlekedés	334	330	310	311
- pénzügyi közvetítés	27	36	33	38
- szakmai, tudományos kutatás, fejlesztés	179	114	89	124
- államigazgatás és társadalombiztosítás	178	176	177	169
- oktatás	432	429	429	427
- egészségügyi és szociális ellátás	544	535	544	510
- kommunális és egyéb szolgáltatások	54	93	107	68
B. Vállalkozók	727	868	793	765

A+B Összesen:	4676	4.796	4.622	4.527
----------------------	-------------	--------------	--------------	--------------

A községben a munkanélküliek aránya 2014-ben az előző évhez képest 7,2%-kal csökkent. Legnagyobb a csökkenés a szakképzett munkások (8%), illetve a középfokú végzettségűek (16%) körében.

A munkanélküliek számát szemléltető táblázati adatok arról árulkodnak, hogy a munkanélküliek nagyobb számban fordítanak hátat az itthoni munkaerőpiacnak (külföldön keresnek munkát, folytatják tanulmányaikat, átlépnek a szürkegazdaságba, vagy főlhagynak az álláskereséssel).

A munkanélküliek képzettségi szerkezetében magas a munkát kereső szakképzetlenek aránya (60%).

A munkanélküliek számának alakulása képzettségi összetétel szerint:

A munkanélküliek képzettségi összetétele	2011.12.31.	2012.12.31.	2013. 12.31.	2014. 12.31.	2015. 11.30.
I. Szakképzetlen	1.201	1.296	1.289	1.258	1.115
II. Betanított	82	78	71	62	46
III. Szakképzett	489	547	514	475	351
IV. Középfokú végzettségű	366	389	346	298	271
V. Magasszakképztségű	22	16	15	12	10
VI. Főiskolai végzettségű	43	37	48	36	49
VII. Egyetemi végzettségű	37	44	51	36	28
ÖSSZESEN:	2.240	2.407	2.334	2.177	1.870

Községünkben a munkanélküliek összetételében legnagyobb az 1–2 éve munkára várók száma, majd a 2–3 éve munkát keresők következnek.

A korábbi évekhez képest csökkent a munkanélküli nők aránya. A 2014. decemberi adatok tanúsága szerint az NFSZ nyilvántartásában 1.100 nő található, ami az összes munkanélkülinek 50,9%-a.

A fiatalok munkanélkülisége azzal magyarázható, hogy a fiatalok általában csak általános és elméleti tudással rendelkeznek, gyakorlatival nem. Az összes foglalkoztatottnak 30%-a esik a 30 évig terjedő korúak kategóriájába.

Az időskorúak munkanélkülisége gyakran a főlvételkor tapasztalható hátrányos megkülönböztetéssel magyarázható. A munkanélküliek életkor szerinti összetételében 25% az 50 évnél idősebbek aránya.

Továbbra is nagy gond a munkanélküliség állandósulása. A hosszabb ideje (legalább három éve) várólistán levők aránya mintegy 60%. Az évekig elhúzódó munkára várakozás a motiváció és a tudás elvesztését, a munkába állás esélyének romlását eredményezi.

Továbbra is komoly probléma a romák munkaerő-piaci helyzete, amely lényegesen rosszabb, mint a népesség egyéb rétegeié. Az összes munkanélküli körében a romák aránya évről évre fokozatosan nő

A községben a munkát keresők kevesebb mint 1%-a fogyatékkal élők.

Ugyancsak jelentős probléma a munkaerő-főlösleg. A legfontosabb tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedések, amelyek a jelenlegi helyzeten javíthatnak: az új foglalkoztatásba vagy önfoglalkoztatásba való befektetések, a munkaerő-főlösleg megoldására a vállalkozóknak nyújtott pénzügyi támogatások.

A szürkegazdaságban való elhelyezkedés évekre visszanyúló jelenség, amely közvetlen összefüggésben áll az alacsony bér- és munkavédelmi színvonallal stb.

Az új intézményes keretek és jogszabályok megváltozása nagyobb munkaerő-piaci rugalmasságot fog eredményezni, felgyorsítja a folyamatokat, és fokozza a harcot a szürkegazdaság ellen.

1.2. Részvétel a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat programjaiban

Magyarkanizsa község területéről 2015-ben az alábbi NFSZ-programok váltak valóra:

- a 2015-ben pénzbeli térítésben részesülők száma 210, a pénzbeli térítésben részesülők száma 2014. októberéig 260, ami az előző évhez képest nagyfokú növekedést jelent;
- önkormányzati eszközökből és az illetékes minisztérium résztámogatásából két fővel valósult meg az önfoglalkoztatási program, tartományi pályázaton egy foglalkoztatási kérelem vett részt és kapott jóváhagyást;

2015-ben 6 közmunkaprogram (összesen 24 foglalkoztatottal) a község területén. Közfoglalkoztatás keretében az érintettek a Komunalac Kommunális Szolgáltató Közvállalatban (20 fő), az Együtt Veled Értük Egyesületben (1), a LandArt Egyesületben (1), a Magyarkanizsai Ifjúsági Szövetkezetben (1) és a Magyarkanizsa Földérintőcsapatban (1) kaptak munkát. Önkormányzati szinten a programok értéke elérte a 4,5 millió dinárt. Ez a program teljes egészében önkormányzati eszközökből valósult meg;

- a szakmai gyakorlat programja az illetékes minisztérium társtámogatásával valósul meg. Az előző évhez képest megváltozott feltételek következtében a munkanélküliek mersékeltebb érdeklődést mutattak a programban való részvétel iránt. A bevonható személyek várható száma 10, eddig a következő munkáltatók vesznek részt a programban: Tisacoop (3), Keramika (1), Vajdasági Bank (1), Bata Kft. (1). Önkormányzati szinten a programok előirányzott összértéke mintegy 1 millió dinár;
- az állásbörzén 600 munkanélküli és 20 munkáltató vett részt.
- a magyarkanizsai és törökkanizsai önkormányzat területéről a munkabörzén összesen 820 munkanélküli és 21 munkáltató vett részt.

3. FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA MAGYARKANIZSA KÖZSÉGBEN

Magyarkanizsa község, fölismerve a lehetőséget, hogy tud hatni a helyi foglalkoztatási politikára, és intézkedésekkel növelheti a foglalkoztatottságot, megalakította a helyi foglalkoztatási tanácsot, és megerősítette a kkv-k fejlesztését támogató intézményhálózatot.

3.1. A tevékeny foglalkoztatáspolitikai céljai

A foglalkoztatáspolitikai általános célja a községbeli foglalkoztatottság-növekedés hatékony és fenntartható folyamatának megteremtése.

A tevékeny foglalkoztatáspolitikai egyes célkitűzései 2016-ban Magyarkanizsa községben az alábbi feladatokra fognak irányulni:

1. Új munkahelyek nyitásának támogatása

Különbféle támogatások megítélésének konkrét formái a Magyarkanizsai Gazdaság- és Vállalkozásfejlesztési Alap programja szerint, foglalkoztatási programok népszerűsítése, vállalkozók pályázatokon való részvételének támogatása; kedvezően fogja befolyásolni a magánvállalatok és vállalkozók munkahelynyitási lehetőségeinek bővítését.

2. A munkaerő minőségének előmozdítása

E cél érdekében megkülönböztetett figyelmet kell szentelni a karriervezetési rendszer fejlesztésének, tanácsadásnak, valamint hogy a munkanélküliek új ismeretek és készségek elsajátításával fokozzák versenyképes hozzáértésüket.

Az Európai Unió oktatási rendszerével való összehangolás elengedhetetlen feltétele a munkaerő, különösen a fiatalok mobilitásának. Szerbia uniós csatlakozásával elő fog állni a hazai oktatási rendszerben szerzett oklevelek és bizonyítványok EU-országokban való elfogadásának igénye is.

Helyi szinten tovább-, át- és kiegészítő képzések szervezésével kell segíteni a munkaközvetítőben nyilvántartott munkanélküliek állásszerzését.

3. A községi támogatási intézmények fejlesztése

A gazdasági válság hatásainak csökkentése, a gazdasági szereplők támogatásával együtt, lehetővé teszi a meglévő munkahelyek megőrzését. A gazdaság fejlesztése és a közvetlen befektetések idevonása, az oktatási és szociális rendszer előmozdításával párhuzamosan, hozzá fog járulni a foglalkoztatási szint növeléséhez.

4. A nehezebben foglalkoztatható munkanélküli-kategóriák, mindenképp a fiatalok, a munkaerő fölösleg, az idősebbek stb. foglalkoztatásának és szociális felkarolásának támogatása.

A végzős diákoknak és egyetemistáknak szervezett szakmai gyakorlat igen hasznosnak bizonyult arra, hogy a fiatalok megismerkedjenek a munka világával. Külön programok foglalkoznak azokkal a fiatalokkal, akik idő előtt kimaradnak az iskolából, iskolai végzettségük nincs, vagy nem kielégítő.

A munkanélküliek körében megnőtt az olyan iskolázott fiatalok száma, akik azt fontolgatják, hogy elhagyják az országot. Ahhoz, hogy ez a potenciál visszafordíthatatlanul ne vesszen el, befektetésekre van szükség ezen a téren. A cél: lehetővé tenni a fiatalok megélhetésének, kreativitásának, vállalkozó szellemének érvényesülését.

A nehezebben foglalkoztatható kategóriák munkába állításának támogatásához meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek alkalmassá és versenyképessé tehetik a hátrányos helyzetű munkanélkülieket, hogy a munkaerőpiacra lépjenek. Itt elsősorban a fogyatékkal élőkről, az idősebbekről, a romákról, a családi erőszak áldozatairól, a nőkről, a folyamatos pénzsegélyben részesülőkről van szó. Ehhez fejleszteni kell az integrált szolgáltatásokat, ösztönözni az NFSZ, a szociális központ és a szociális szolgáltató központ együttműködését, népszerűsíteni a szociális vállalkozásokat

Kívánatos megteremteni a munka és a foglalkoztatás rugalmas formáit.

3.2. A községbeli munkaerőpiac SWOT-elemzése

Erősségek: helyi szinten elfogadott stratégiák és jogszabályok, kielégítő együttműködés a mérvadó bel- és külföldi szervezetekkel, a fennálló intézmények fejlettségi színvonala, több évre visszanyúló jó gyakorlat és tapasztalat programok és projektek lebonyolításában

Gyöngeségek: magas munkanélküliségi ráta, képzett szakemberek elvándorlása, szakemberhiány, a mérvadó gazdaságtámogatási intézmények közötti egyeztetés és kommunikáció hiányosságai.

Lehetőségek: európai uniós integráció, nemzetközi szervezetek támogatása, partnerhálózat fejlesztése.

Veszélyek: gazdasági nehézségek, rossz demográfiai mutatók, nem kielégítő regionális együttműködés.

3.3. A terv költségigénye

A helyi foglalkoztatási cselekvési terv körében az összes foglalkoztatási programra előirányzott pénzügyi keret 6.606.000,00 dinár, amit felső hatalmi szintekről pályázati eszközök egészítenek ki.

Az említett pályázatok feltételeitől függően (önerő, a programba bevontakat megillető munkabér mértéke stb.) a helyi önkormányzat készen áll arra, hogy 2016-ban a helyi foglalkoztatási cselekvési tervben előirányzott programokat 4.920.000,00 dinár (a teljes pénzügyi keret 74%-a) mértékéig kizárólag saját eszközeinek terhére valósítsák meg. Ezeket az eszközöket előirányozta a községi költségvetés (IV. költséghelyrend, 11. fejezet 620-as jogcímcsoport, 135-ös tétel).

A költségvetés az alábbi programokra irányoz elő eszközöket:

Tevékeny foglalkoztatáspolitikai intézkedés	Dinár összesen	Fő összesen	Önkormány- zati eszköz	Minisztériumi, tartományi eszközök
2016. évi közmunkaprogram	5.411.000	26	3.950.000	1.461.000
2016. évi szakmai gyakorlat programja	835.000	6	610.000	225.000
Önfoglalkoztatás-támogatási program	360.000	2	360.000	-
ÖSSZESEN:	6.606.000	34	4.920.000	1.686.000

Ha valamelyik felsorolt programra szánt eszközök felhasználatlanul maradnak, azokat a helyi foglalkoztatási tanács véleményezése alapján a legnagyobb érdeklődésre számot tartó programokra kell átcsoportosítani.

E programok sikerességét a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által meghatározott módszertan szerinti ismérvek segítségével lehet lemérni.

Magyarkanizsa község 2016. évi foglalkoztatáspolitikai cselekvési tervének céljai, programjai és végrehajtási intézkedései táblázatos összegezésben

1. sz. cél: Új munkahelyek nyitásának támogatása

Aktivitások	Várható eredmények	Eredményességi mutató	Hordozó	Határidő	Az adatok forrása
-------------	-----------------------	--------------------------	---------	----------	-------------------

Magánvállalatok támogatása az önkormányzat programja alapján	A foglalkoztatottság növekedése a munkáltatóknak megítélt támogatások révén	A magánvállalatokban és vállalkozóknál foglalkoztatottak számának emelkedése	Magyarkanizs a község	2016.01.01–12.31.	Köztársasági Statisztikai Intézet
A munkáltatóknak új munkahelyek nyitására nyújtott támogatások és felsőbb hatalmi szintek nyújtotta támogatások népszerűsítése	A foglalkoztatottság növekedése a munkáltatóknak megítélt támogatások révén	A támogatást igénybe vevő munkáltatók száma és összetétele, a munkáltatóknak nyújtott támogatással foglalkoztatottak száma és összetétele	NFSZ, Magyarkanizs a község	2016.01.01–12.31.	Köztársasági Statisztikai Intézet
Az önfoglalkoztató programok támogatása és népszerűsítése	A foglalkoztatottság növelése az önfoglalkoztatáshoz nyújtott támogatásokkal	Az önfoglalkoztatási támogatást igénybe vevők száma és összetétele, a szerződés lejártá után hat hónapot dolgozó vállalkozók száma	NFSZ, Magyarkanizs a község	2016.01.01–12.31.	Gazdasági Jegyzékeket Vezető Ügynökség

2. cél: A munkaerő minőségének előmozdítása

Aktivitások	Várható eredmények	Eredményességi mutató	Hordozó	Határidő	Az adatok forrása
Átképzés és kiegészítő képzés, vállalkozásfejlesztési képzés	Új képesítés megszerzése	A képzések résztvevőinek száma	Cnesa OMI, más oktatási intézmények	2016.01.01–12.31.	NFSZ, képzésszervező intézmények

3. sz. cél: A községi támogatási intézmények fejlesztése

Aktivitások	Várható eredmények	Eredményességi mutató	Hordozó	Határidő	Az adatok forrása
A helyi foglalkoztatási tanács kapacitásának fejlesztése	A tanács kapacitásának előmozdítása	1. új kezdeményezések száma, 2. további elemzések száma	Magyarkanizs a község	2016.01.01–12.31.	A helyi foglalkoztatási tanács jegyzőkönyvei
A tőke idevonására irányuló tevékenység előmozdítása a rendszer javításával	Jelen levő befektetők számának növekedése	Újonnan nyíló munkahelyek száma	Magyarkanizs a község, ICR, gazdasági, pénzügyi és fejlesztési főosztály	2016.01.01–12.31.	Gazdasági Jegyzékeket Vezető Ügynökség

4. sz. cél: – A nehezebben foglalkoztatható munkanélküliek – elsősorban a fiatalok a munkaerő-főlősleg, az idősebbek stb. – foglalkoztatásának és szociális fölkarolásának ösztönzése

Aktivitások	Várható eredmények	Eredményességi mutató	Hordozó	Határidő	Az adatok forrása
2016. évi közmunkaprogram	A hátrányosak csoportjába tartozók és hosszú ideje állástalanok fokozott foglalkoztatása	A program résztvevőinek száma. 23	Magyarkanizsa község, illetve a község és az NFSZ,	2016.01.01–12.31.	NFSZ, Községi Közigazgatási Hivatal

2016. évi szakmai gyakorlat programja	Gyakornokok számának növekedése	A program résztvevőinek száma: 20	Magyarkanizsa község, illetve a község és az NFSZ,	2016.01.01–12.31.	NFSZ, Községi Közigazgatási Hivatal
Az aktív álláskeresésre való kiképzés	Kiképzett fiatalok számának emelkedése	Résztvevők száma	NFSZ	2016.01.01–12.31.	NFSZ
Híányszakmákra való kiképzés	Az önálló szakmai munkára főkészített fiatalok számának emelkedése	Résztvevők száma	Cnesa OMI	2016.01.01–12.31.	NFSZ, képzésszervező intézmények
A fiatalok vállalkozószellemének előmozdítását célzó képzések	Fiatal vállalkozók számának emelkedése	Üzleti tervek száma	Cnesa OMI, ICR	2016.01.01–12.31.	NFSZ, képzésszervező intézmények
Rugalmas munkaformák népszerűsítése	Munkáltatók megismertetése a rugalmas munkaformákkal	Az ülések száma	Helyi foglalkoztatási tanács	2016.01.01–12.31.	Községi Közigazgatási Hivatal – résztvevői névsor